

Studiedagen automatisch melken succesvol

Harm Wemmenhove, Judith Minderman

Ruim 350 melkveehouders melken met een automatisch melksysteem. Steeds meer veehouders overwegen de aanschaf van een melkrobot. Echter voordat het systeem daadwerkelijk is aangeschaft, hebben veehouders nog veel vragen. Afgelopen winterseizoen heeft het Praktijkonderzoek Veehouderij (PV) een vijftal studiedagen automatisch melken georganiseerd. Dit artikel geeft een beeld van deze studiedagen.

Brede belangstelling

In 1998 is het PV gestart met de organisatie van studiedagen over het automatisch melksysteem. De studiedag is vooral bedoeld voor veehouders die de melkstal moeten vervangen dan wel renoveren of een automatisch melksysteem willen aanschaffen. Door de studiedag kan de veehouder gerichter vragen stellen aan de robotleverancier en zodoende een betere afweging maken. Tevens heeft de veehouder een goed beeld welke zaken zich afspelen bij de aanschaf, plaatsing en de gewijzigde bedrijfsvoering met een automatisch melksysteem.

In Veeteelt heeft meerdere malen een advertentie gestaan voor deze studiedag. Daarnaast is het programma geplaatst op de website van het Praktijkonderzoek Veehouderij (www.pv.wageningen-ur.nl). Via sponsoring en informatie hebben acht verschillende robotleveranciers hun medewerking aan deze studiedag verleend. Veel deelnemers stellen de verstrekte informatie op prijs.

De belangstelling voor de studiedagen is groot. Reeds 80 deelnemers hebben dit winterseizoen de studiedagen gevolgd. De grootste groep deelnemers zijn veehouders, maar ook andere geïnteresseerden nemen deel aan de studiedag. Binnen de groep veehouders is er zelfs vanuit de omliggende landen veel interesse voor de studiedag automatisch melken. Zo zijn er dit seizoen vanuit Luxemburg en Duitsland ook deelnemers voor deze studiedagen geweest.

Programma studiedag

Alle studiedagen worden gehouden bij het Praktijkonderzoek Veehouderij te Lelystad. Het is een volledig dagprogramma (van 9.30 tot circa 20.30 uur) om voldoende informatie te geven en toch de reistijd en kosten voor de deelnemers zo beperkt mogelijk te houden.

Gedurende de dag komen veel onderwerpen van automatisch

melken aan de orde (zie kader). Tevens worden drie melkveebedrijven bezocht met elk een ander automatisch melksysteem. De deelnemers krijgen ook de mogelijkheid om met veehouders met een automatisch melksysteem te praten over hun ervaringen met het systeem. Tijdens de dag is er voldoende tijd ingeruimd om met elkaar van gedachten te wisselen en te discussiëren over de verschillende onderdelen van het automatisch melken.

Evaluatie

Aan het eind van de studiedag kregen de deelnemers een evaluatieformulier om aan te geven wat ze van de studiedag vonden. De studiedagen worden door de deelnemers zeer goed gewaardeerd. Meer dan 97 % is tevreden tot zeer tevreden over de studiedag. 80 % van de deelnemers gaf aan dat ze (veel) nieuwe dingen hebben gehoord. 87 % heeft ingevuld dat de kennis redelijk tot veel is opgefrist. De deelnemers

Tijdens de studiedag worden op een praktijkbedrijf met een automatisch melksysteem ervaringen uitgewisseld met de veehouder.

vonden de samenhang tussen theorie en praktijk goed. Het verhaal van de veehouder, die al enige jaren met een automatisch melksysteem ervaring heeft, wordt bij de groep als positief en zeer open ervaren. Enkele opmerkingen uit de evaluatie zijn: "Open verhaal", "Interessante dag", "Goed gevarieerd programma van perfect niveau", "Dit is een goed uitgangspunt om mee uit de voeten te gaan. In de praktijk zul je het uiteindelijk moeten vinden". Kortom: tevreden deelnemers en zeer veel toepasbare informatie uit de praktijk.

Ervaringen met een melkrobot

Jan ten Kate boert samen met zijn vrouw op een melkveebedrijf in Koekange (Drenthe). Het bedrijf heeft 84 melkkoeien met een bijbehorend melkquotum van ruim 700.000 kg melk. Sinds maart 1999 worden de koeien gemolken door een automatisch melksysteem van Manus. De ervaring van Jan:

"Met veel genoegen heb ik meegewerkt aan de studiedagen automatisch melken. Ik heb geprobeerd een verhaal uit de praktijk vertellen, met als conclusie: Robot melken is niet het paspoort voor de toekomst, maar een manier om koeien te melken. Vaak zie je (te) hoog gespannen verwachtingen. Daarom is het juist goed om deze studiedagen te volgen. Wij zijn positief over het robotmelken, maar zien ook de beperkingen ten aanzien van bijvoorbeeld de kostprijs.

Er zijn verschillende systemen op de markt dus moet je je als potentiële koper goed oriënteren. Kijk verder dan alleen het aansluiten, maar denk ook aan het koeiverkeer, beweiding enz. Ik hoop dat de deelnemers aan de studiedagen er hun voordeel mee hebben gedaan, en inmiddels met veel genoegen gebruik maken van een automatisch melksysteem."

Enkele deelnemers

Nieuwbouw met een automatisch melksysteem?

Dhr. Hettinga is veehouder in Tollebeek (NOP). Hij staat bij de nieuwbouw van het bedrijf voor de keuze: melken met een automatisch melksysteem of verder met een traditionele melkstal. Hij nam in februari deel aan de studiedag automatisch melken. Hieronder vertelt hij zijn ervaring:

"In de toekomst wordt gedacht aan nieuwbouw met waarschijnlijk een robot om de koeien te melken. Om een goede keuze te maken, heb ik de studiedag automatisch melken gevolgd. Ik heb de dag als zeer nuttig ervaren. De dag bestond wel voor een groot gedeelte uit vertegenwoordigers. Dit maakt de sfeer in de groep anders. Als boeren praat je toch wat makkelijker onder elkaar.

Op de studiedag heb ik wel veel opgestoken. Ik ben me nog wat aan het oriënteren voor een praktische stal voor nieuwbouw. Maar zodra dat doorgaat, komt er vrijwel zeker een robot om de koeien te melken."

Maak een weloverwogen keuze

Harold Custers runt samen met Jacqueline Keursten een melkveebedrijf in Oirlo in Limburg. Zij hebben in oktober de

studiedag gevolgd. De ervaring van Harold: "Vanaf juli 2000 wisten we dat we de koeien willen gaan melken met een automatisch melksysteem. We hebben deelgenomen aan de studiedag, omdat deze dag een objectief beeld geeft van de verschillende systemen. Daarnaast worden in één dag alle aspecten van het automatisch melken behandeld. We zijn zeer enthousiast over de dag. De fabrikanten geven vaak toch een gekleurd beeld van de merken. Het kijken bij de verschillende systemen is zeer positief. Zo was er naast theorie ook veel praktijk. Een nadeel aan de dag is het ochtendgedeelte waarin naar onze mening toch vrij veel stilgestaan wordt bij het theoretische bedrijfseconomische deel.

We hebben in december 2000 een automatisch melksysteem van DeLaval gekocht. Al met al heeft het ons een half jaar gekost om een goede keuze en afweging te maken. Ons advies is dan ook om je goed te oriënteren. Veel kijken bij de verschillende systemen en ook veel vragen en zeker de studiedag automatisch melken heeft hier aan bijgedragen".

Tenslotte

De ontwikkelingen van het automatisch melksysteem gaan door. De automatische systemen worden steeds geavanceerder. Wanneer u voor een melkstal renovatie of voor een bedrijfsverplaatsing staat, kom dan eerst op de studiedag "automatisch melken". Met de informatie kunt u een weloverwogen keuze maken tussen een traditioneel of een automatisch melksysteem. Voor meer informatie of aanmelding kunt u contact opnemen met Judith Minderman (tel. 0320 293 480) van het Praktijkonderzoek Veehouderij.

Onderwerpen die tijdens de studiedag aan de orde komen zijn:

- wat betekent de aanschaf van een automatisch melksysteem voor mijn bedrijfsvoering
- wat zijn de kosten van een automatisch melksysteem
- welke systemen zijn er momenteel te koop
- wat is de capaciteit van een systeem
- wat verandert er op het gebied van melkproductie
- hoe ga ik om met weidegang voor mijn koeien
- op welke plek wordt een automatisch melksysteem geplaatst
- welke bouwaanpassingen en voorzieningen moeten getroffen worden
- hoe zit het met het reinigen van het automatisch melksysteem
- hoe is de melkkwaliteit
- welke voorzieningen moeten in het tanklokaal getroffen worden
- wat zijn de ervaringen van een veehouder met een automatisch melksysteem